

לבדיקה יסודית של כל המערכת הנ"ל, דבר שנמצא בביצוע בעצם הימים האלה.

ייצור החלב במשקים:

ייצור החלב במשקים בחודשים האחרונים היה גבוה במיוחד. כמות החלב שנקלטה במחלבות היתה גדולה ב-7%-6% נטו לעומת החודשים המקבילים אשתקד. לאמיתו של דבר, אפשר להגדיר את הייצור הזה כעודף, המתבטא כעומס יתר על המערכת.

להווה ידוע שבמשך זמן רב אנו חוזרים ומוזהירים את המשקים לבל ייצרו עודפי חלב ולא נותר לנו אלא לשוב ולהתריע בנדון. בתנאי הסחר השוררים היום, ייצור החלב העודף מהווה עומס בלתי סביר על המשקים עצמם ומכאן, על כל המערכת. במידה ובעתיד הקרוב ביותר ילווה הייצור העודף בירידה בצריכה ותהא זו אפילו קלה יחסית, אנו ניקלע למצב שלא תהיה ברירה אלא לשלם עבור החלב העודף את המחיר השולי בלבד, שהוא כ-30% ממחיר המטרה. מבחינת המשק הבודד המשמעות תהיה אחת ויחידה: **זהו הפסד מוחלט!**

ייצוא:

עם המשלוח שיצא בראשית חודש מאי הגיע מספר המבכירות שלנו במצרים ל-514 ראש (מלבד ה-500 שייצאנו ב-1982), ועוד כ-300 ראש נמצאים בטיפול מזורז לקראת הפלגתן הקרובה, יתכן עוד בטרם צאת לאור החוברת הנוכחית. כלומר, מאז ה-5.4.84 סיפקנו כבר יותר ממחצית העיסקה הראשונה, של 1,250 מבכירות הרות. אם לשפוט על פי ההיצע מצד המשקים בעת האחרונה, מתקבל על הדעת

מכסות חלב:

בעצם הימים האלה עוסקת המערכת במשא ומתן על גובה מכסת החלב לשנת 1984/85, היא שנת הכספים שהתחילה ב-1.4.84. המגמה המסתמנת כרגע היא, לא למשוך את המו"מ מעבר לחודש יולי שנה זו, אלא לסיימו בהקדם האפשרי וזאת מסיבות ברורות לכולנו.

כפי הנראה, כמות החלב לחלוקה במסגרת המכסה תהיה 728 מיליון ליטר, כאשר מתוך כמות זו 10 מיליון ליטר יהיו מותנים בצריכת החלב בפועל. דהיינו, במידה שתהיה ירידה בצריכה מתחת ל-728 מיליון ליטר כתוצאה משינוי המדיניות הממשלתית, תיפול האחריות והעומס בנושא זה על כלל היצרנים.

שתי הסיבות העיקריות לרצוננו לסיים את המו"מ בענין מכסות החלב הן:

- אי ודאות לגבי מה יקרה אחרי הבחירות;
- ליצור מצב שבו כמות הכסף המוזרמת ליצרנים דרך הסובסידיות תהיה הגדולה ביותר, וזה אפשרי אך ורק על ידי הגדלת הבסיס לתשלום. פירוש הדבר בשטח: הסכם על מכסת חלב גדולה יותר.

מחיר החלב:

בעבודה משותפת שהוכנה על ידי המחלקה לכלכלה במרכז החקלאי ומשרד החקלאות בקשר לשחיקת מחיר המטרה במוצרים מסובסדים הובהר מעל ומעבר לכל ספק, ש"חסרים" לנו כ-8% מן המחיר הריאלי.

הסיבות לחסר זה נעוצות בראש וראשונה בעובדה, שמערכת המחירים וההתחשבנות שלנו עם הממשלה אינה מתאימה לתנאי האינפלציה של התקופה הנוכחית. אי לכך, אנו נדרשים

שנספיק להשלים את כל העיסקה עוד בשלהי הקיץ. בכוונתנו לקחת את הבקר מן המשקים לפי סדר פניתם להתאחדות בענין זה. יש יסוד להניח, שההיצע יהיה גדול מן הדרוש להשלמת העיסקה הראשונה.

כידוע, כבר סיכמנו עם הקונה המצרי על עוד מספר כזה, כלומר לספק לו עד אביב 1985 בסך הכל 2,500 ראש, ואנו מקווים לעמוד במשימה. לאחרונה צצה באורח בלתי צפוי בעיה וטרינרית במצרים שפתרונה הקרוב חיוני להמשך ייצוא הבקר שלנו. פניותנו לשירותים הוטרינריים בארץ זכו לתגובה הולמת ומטפלים בנושא במלוא המרץ.

עם פתרון הבעיות שהתעוררו, בכוונת הקונה המצרי להזמין מספר גדול נוסף של מבכירות מיישראל. כזכור, בזמנו רכש בעל המשק גם 300 ראש מהולנד מגזע MRI לצורך לימוד תכונותיו והשוואה עם הבקר שלנו. אולם, בהמשך השתכנע מה עדיף ודאג לכך שגם הפרות ההולנדיות תוזרענה בזרמת פרים ישראליים; צאצאיהן נמצאים עתה בתהליכי "גיר" מתקדמים.

בשבוע השני של מאי ביקרה בארץ משלחת וטרינרית מבולגריה לבדיקת המצב הסניטרי בארץ. המשלחת ביקרה במספר משקים, ב"השרות" ובדיר הצאן של עין חרוד איחוד. למעשה יש לראות בהתענינות המשלחת המשך לפעילותינו בייצוא לבולגריה בשנים 1976-80. אותו הגורם שרכש אז כאלפיים ראש, 10,000 מנות זרמה וגם כבשים, מתכוון עתה לחדש את הייבוא של בקר, זרמה וכבשים מיישראל.

בסיכום רשמי הביקור דובר על הכנת מודל מעודכן של תעודה וטרינרית לשלושת הפריטים המעניינים את הקונה. מסתבר, שלגבי המבכירות התנאים מחמירים במיוחד ויתכן וחלק מן המוצעות לא יעמדו בדרישות. לכן חשוב היה להפעיל ייצוא במקביל למספר יעדים שונים כדי להתגבר על הבעיות האמורות.

ישנה התענינות חוזרת מזמביה, ארץ שקלטה בשנת 1979 כ-450 ראש בשלושה משקים, שאחד מהם מבקש לחדש ולרכוש כעת מספר מצומצם של מבכירות.

האם הייצוא חוזר לתקופת זוהרו, כי המצב בענף הולך ומחמיר? נדמה שאין לצפות להרחבה של שיווק החלב ומחירי הבשר גם הם במגמת ירידה בעקבות ירידת ההכנסה הפנויה שבידי הציבור ועודף ההיצע. במצב עניינים שכזה עשוי הייצוא לתרום תרומה חשובה למשק.

אולם, תנאי בסיסי לייצוא הוא הקפדה על תנאי האחזקה והתברואה של הרפתות, שמירה קפדנית על משטר חיסון יעיל, במיוחד בקשר לזן 19, וכמובן הקפדה מירבית על רישום נכון ומושלם בתעודת הזהות של כל פרה ופרה. משק הרוצה לייצא בקר חייב לשמור בכל משמר לבל יכניס גורמי מחלות לרפתו ואל לו להכניס בקר לרפתו ללא אישור מפורש של הלשכה הוטרינרית האיזורית.

מאחר וישראל נמצאת מבחינה גיאוגרפית באיזור המצטיין בדרך כלל ברמה סניטרית נמוכה מאד בהשוואה לאירופה וצפון אמריקה, חשובה שבעתיים השמירה הקנאית על המוניטין של בקרנו בכל האזור לגבי הטיב הגנטי וכושר הייצור שלו, בריאותו והופעתו הכללית. האילוצים הפוליטיים בהם נתונה ישראל משפיעים ממילא גם על יכולתנו לייצא בקר וקצרה ידינו מלהושיע. אך טיב הבקר שלנו מכל ההיבטים תלוי בנו ויש להתחשב בעובדה שהקונים בפועל ובכח נהיים כל פעם יותר ברורים ומתוחכמים.

עדרי החלב בערבה:

הפעם ההתייחסות היא במיוחד לשני עדרים צעירים יחסית, של הקיבוצים יהל וסמר. זה כשנתיים מאז התחילו לחלוב את הפרות הראשונות ויש לציין שהעדרים מתפתחים יפה. כעת נוספות לעדר החולבות העגלות הראשונות מילידות המקום שהגיעו לפרקן, כך שבתום השנה תימצאנה בכל משק יותר מ-200 חולבות. בקרוב, כך אנו מקווים, יתווסף עוד עדר למשקי הערבה. ענף הרפת על כל מרכיביו נמצא בשלבי תכנון מתקדמים עבור קיבוץ אליפז, ה.מ.ב. שותפה פעילה בהכנת תכנית האב והפרטים החשובים.

התפתחות חדשה ומעניינת באיזור היא

המעבדה המרכזית לחלב:

בימים אלה מתחילים בשיפוץ המבנה הקיים בביתן אהרן והמיועד לאכסן את המעבדה. ההזמנה לציוד הועברה לחברת פוס אלקטריק בדנמרק; משערים שהציוד יגיע בחודש אוקטובר הקרוב ושיורכב מיד.

בקורת חלב במושבים:

מתחילת שנת הבקורת הנוכחית נתווספו למעלה מ-3,000 פרות מן העדר המושבי לבקורת החלב. ביישובים באר טוביה, אביגדור, ידידיה וכפר ויתקין הצטרפו משקים נוספים על אלה הותיקים בבקורת במקומות אלה. במושבים גבעתי, גבעת יואב, מדרך עוז, אליעד, תל עדשים ורמת צבי נכנסו מחדש לבקורת החלב הסדירה.

באגף החלב של תנובה:

לאחרונה נתמנה הח' יוסלה ידוביץ' מקיבוץ כפר מנחם למנהל אגף החלב בתנובה. ציבור הבוקרים והמשקים כולם מיחלים לשיתוף פעולה פורה והדוק לטובת הענף על כל העוסקים בו.

ההתארגנות והביצוע של אספקה סדירה של קליפות הדדים מן הצפון, פעולה שכבר נתנה אותותיה השנה. השאיפה המודעת היא בכיוון להזנה יותר מאוזנת. יש עלית-מה באחוז השומן במספר משקים, כנראה בעקבות הגדלת הכמות של מזון גס במשקים. אי לזאת התקיימו דיונים באיזור וסוכם על התארגנות איזורית לצורך הגדלת שטחי האספסת במשקי הערבה.

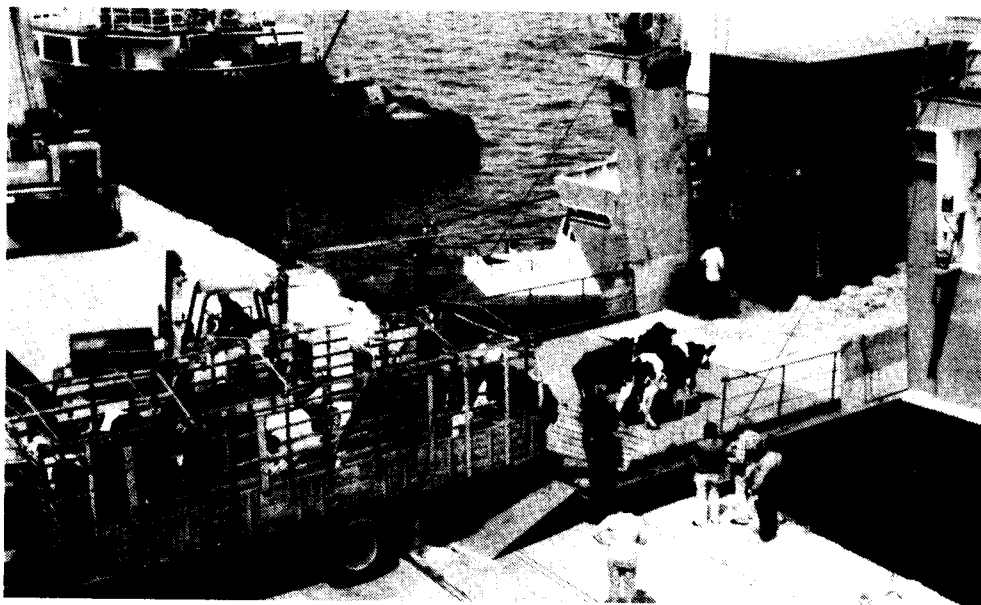
בועדות האיזוריות:

התקיימה ישיבה של מרכזי הועדות האיזוריות בעניינים שוטפים, כגון אספקת חומרי גלם ומחיריהם לרפת, מזונות גסים ומחירי מספוא וסיכומים כלכליים איזוריים.

בועדה האיזורית עמק בית שאן/גלבוע סיים מנחם הס מקיבוץ שדה אליהו את תפקידו כמרכז הועדה ובמקומו נבחר בצלאל שקד מכפר רופין. למרכז היוצא ולזה הנכנס לתפקיד מיטב ברכותינו.

במחלקה לבקר בש.ה.מ:

יעקב קרייצר החליף את בנימין לב כמנהל המחלקה לבקר. אנו מאחלים לשניהם התערות מהירה ושלמה בתפקידיהם החדשים.

המבכירות בעליתן לאניה